

ТАБЛИЦЯ ДАНИХ ПЛАТНИКА, АБО ЯК ПОДАТИ, ЩОБ «ПІДДАТИ»

Щоб не «поїти» вас «водою», приступимо до справи негайно. Нижче ми зібрали найбільш нагальні запитання щодо процедури подання таблиці даних платника (далі – Таблиця), які сьогодні хвилюють усіх. Відповідаючи на ці запитання, будемо керуватися в тому числі Порядком зупинення реєстрації податкових накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженим постановою КМУ від 11.12.19 р. № 1165 (далі – Порядок № 1165).

? 1. Чи можна подати Таблицю наперед?

Завчасно, коли ще немає блокування? За правилами Порядку № 1165 – так, можна. На практиці – то можна, то «нізя», то знову можна, то знову... Податківці пояснюють такі «гойдалки» певними ризиками, що виникають під час вирішення «табличних» питань. Адже товари/послуги за приняттяю Таблицею не підлягатимуть моніторингу.

? 2. Чи потрібні пояснення до Таблиці? Якщо так, то які саме?

Пояснення до Таблиці є невід'ємною умовою її якісного розгляду. Як правило, у першу чергу необхідно обґрунтувати процес невідповідності «вхідних» кодів товарів/послуг кодам «вихідним». Тобто, по суті, прокоментувати зміст самої Таблиці.

Обов'язково у поясненнях повинні бути і посилання на податкову та іншу звітність платника податку (п. 14 Порядку № 1165).

Також доцільно додати копії документів, які підтверджують зміст технологічного процесу та ресурсну спроможність платника на здійснення такої діяльності. Так, додаток має бути не один, додатків має бути стільки, скільки потрібно, щоб дати наочне уявлення про ресурси підприємства.

? 3. Які документи слід подати разом із Таблицею?

Ми вважаємо, що Таблиця з додатками – це свого роду технологічна карта, яка пояснює, як, чому і завдяки чому придбаний товар А перетворюється на реалізований товар Б. Тому радимо підтверджувати наявність трудових (штатний розпис, накази, договори субпідряду, договори ЦПХ тощо), матеріальних та технічних ресурсів (люди, приміщення, обладнання, транспорт тощо, договори оренди, купівлі-продажу). Основні контракти з постачальниками та покупцями також будуть доречні. Якщо діяльність передбачає наявність відповідних ліцензій та дозволів – радимо їх теж додати. Зайвими точно не будуть.

❓ 4. Декілька профільних КВЕДів та різних товарів – як подати Таблицю?

У такому разі радимо (і податківці дотримуються такої ж думки) подавати окремий «табличний» пакет документів на кожен профільний КВЕД або ключовий код товару/послуги. З одного боку, це дозволить диференціювати ризики неврахування таблиці; з іншого – надасть можливість більш точно пояснити податківцям специфіку кожної складової діяльності платника.

❓ 5. Що впливає на рішення врахувати Таблицю?

Із практики можна виділити певний ряд факторів:

- наявність у платника достатньої матеріально-технічної бази – обов'язкове подання форми № 20-ОПП, додатка АМ до декларації з податку на прибуток (якщо подається), первинних документів;
- кадрова забезпеченість – оформлені люди в достатній кількості для ведення профільних видів діяльності з урахуванням фактичних обсягів (наприклад, для «купи-продай» дуже часто вимагається наявність не менше 5 найманих працівників);
- розмір заробітної плати – впливає на загальну оцінку легальності платника (залежно від регіону податківці «просять» зарплату в розмірі 8–10 тис. грн);
- податкове навантаження з ПДВ – у порівнянні з іншими платниками з аналогічною діяльністю (так зване середньогалузеве навантаження);
- показники декларацій із ПДВ за останній рік – наявність від'ємного значення є фактором ризику. Якщо «мінус» сформований придбанням основних засобів – доцільно обґрунтувати це в поясненнях;
- сума сплачених податків – одна з ознак реальності платника. Лозунг «податки повинні сплачувати всі» сьогодні для всіх не є новиною!

❓ 6. Хто повинен подавати Таблицю?

Як і раніше, у фокусі уваги податківців – передусім виробники та постачальники, які придбавають товари/послуги, відмінні від тих, що реалізують. За певних умов це стосується і «продажників» (коли, наприклад, товар придбавається у неплатника або проходить стадію комплектації та зміни коду).

❓ 7. Якою є вірогідність, що Таблиця не буде врахована?

Дуже високою – за нашими спостереженнями, приблизно 85–90 %. Мабуть, основна причина такої «статистики» в тому, що врахована Таблиця є одним із чотирьох «відсікаючих» критеріїв (ознак безумовної реєстрації ПН/РК).

❓ 8. Чи варто подавати Таблицю, якщо «все одно не приймуть»?

Так, хоча б раз, але доцільно подати. По-перше, щоб запобігти претензії податківців із квитанції про зупинення реєстрації ПН (п. 1 Критеріїв ризиковості операцій: «відсутність товару/послуги у таблиці даних платника»); по-друге, щоб пояснити податківцям специфіку діяльності платника; по-третє, щоб сформувані доказову базу для можливого суду.

❓ 9. Скільки разів можна «подаватись»?

Законодавчо кількість спроб не обмежена, але дуже часто це питання вільного часу!

❓ 10. За якими підставами Таблиці не враховують?

Текстова частина Порядку № 1165 взагалі не містить жодних «відмовних» причин. Форма ж самого рішення (додаток б до цього Порядку) передбачає цілих три (а насправді більше) причини:

- наявність у контролюючих органах податкової інформації, що свідчить про здійснення платником податку ризикових операцій;
- виявлення невідповідності визначених платником податку в Таблиці видів діяльності наявним у платника податку основним засобам (ще зовсім недавно ця підстава була найбільш улюбленою у фіскалів. Причому вони навіть не пояснювали методіку визначення «невідповідності» і не розповідали, що ж необхідно мати, щоб «відповідати»);
- інше – причина, що «вбиває» свою конкретикою... Тут можна побачити все, що «податкова» душа забажає (і «наявність коду УКТЗЕД товару, який зазначений у ПН, реєстрація якої не зупинялась», і «документи до зупинених ПН не подавались. До таблиці надано пояснення та первинні документи, що не розкривають сутність операцій, за результатами яких складені ПН, реєстрацію яких зупинено» тощо).

Про законність такого підходу годі й казати, до того ж яка б причина із перелічених вище не зазначалася податківцями, вона зазвичай не відповідає принципу конкретності.

11. Що робити, якщо причина неврахування Таблиці – незрозуміла?

Оскільки ця ситуація дуже розповсюджена, практика вже давно врегулювала це питання шляхом підготовки та направлення на адреси податкових органів запитів про надання публічної інформації в частині конкретизації та документально-го підтвердження (див. за посиланням <https://tax.gov.ua/priymalna-ya-gromadyan/dostup-do-publichnoi-inform>).

12. Чи можна оскаржити рішення про неврахування Таблиці?

На сьогодні – і так, і ні!

Чому так/ні? Тому що, по-перше, Податковий кодекс (далі – ПК) не вповноважує контролюючі органи приймати рішення про неврахування Таблиці; по-друге, ст. 56 ПК передбачає право платника оскаржити в адміністративному порядку будь-яке рішення контролюючого органу; по-третє, навіть форма «відмовного» рішення по Таблиці містить застереження щодо можливості його оскарження як в адміністративному, так і в судовому порядку; по-четверте, на жаль, ДПС України бачить дану ситуацію (в частині адміноскарження) дещо на власний манер; по-п'яте, дорога до суду дуже довга та «золота» і навіть тоді немає жодних гарантій, що після виконання рішення суду Таблицю «не знесуть» вже наступного дня.

13. Як прожити без Таблиці?

Якщо попри всі ваші зусилля Таблицю так і не було враховано, зверніть увагу на ознаки позитивної історії: відповідність хоча б одній із цих ознак надає можливість реєструвати податкові накладні (за умови, що саме підприємство не визнано ризиковим). Їх шість, і ось усі вони:

- обсяг операцій із постачання – до 500 тис грн (до 50 тис. грн на одного контрагента);

- 4 місяці з останніх шести – реалізація одного й того ж самого товару/послуги;
- основні засоби – залишковою вартістю більше 5 млн грн (керівник та засновники з минулого року не змінювалися);
- площа земельних ділянок – не менше 200 га відображена у звітності до 20 лютого поточного року, та за неї вчасно сплачено земельний податок;
- сплачено ЄСВ за рік у 2 рази більше мінімального розміру (чисельність найманих працівників – не менше 5 осіб);
- сума сплачених податків/зборів – більше 10 млн грн за минулий рік.

Додамо, що позитивний досвід розблокування податкових накладних з однотипними операціями додає підприємству додаткових аргументів щодо реальності діяльності, а отже, підвищує шанси на врахування Таблиці за таким видом діяльності.

14. «Регіон» приймає, «центр» скасовує. У чому причина?

Регулярно трапляються випадки, коли регіональна ДПС ураховує Таблицю, а вже наступного дня чи вже через пару годин комісія центрального рівня приймає рішення про неврахування раніше прийнятої Таблиці.

Як правило, причина таких рішень не в самій операції, а в комплексній оцінці стану або поведінки платників. Зокрема, «нашкодити» може токсичний кредит (придбання товарів у сумнівних контрагентів або в обсягах, несумісних із діяльністю платника). І якщо визначити платника «ризиковим» центральний орган не має повноважень, то прийняти рішення про неврахування Таблиці – запросто.

Також причиною «табличних» коригувань може стати нетипове для платника від'ємне значення за результатами декларування або різкі зміни в обсягах постачання/придбання. Одним словом, «що занадто, то не здорово».

Під час заповнення Таблиці радимо платникам:

- зосередити увагу на ресурсній забезпеченості, а також на показниках, які характеризують економічну доцільність діяльності (сплата податків, зростання заробітної плати, розширення потужностей тощо);
- ґрунтовно пояснювати специфіку діяльності з наведенням ключових доказів (контракти, контрагенти, обладнання, супроводжувальні процеси – зберігання, транспортування, оброблення тощо).